

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОМЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЄТЬСЯ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК Х.

Ч. 11 (1064).

ВІТРОК, 31. СІЧНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JANUARY 31st, 1928.

No. 11 (1064).

VOL. X.

ПРЕДСКАЗУЄ ВІЙНУ МІЖ ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ А БРИТАНІЄЮ.

Американський контрадмірал Плонкет каже, що розвиток торгівлі й промислу неминучо веде до війни. — Злуч. Держави є ближче війни сьогодні, ніж були колибудь передтим.

НЮ ЙОРК, 23. січня. — Контрадмірал Чарлс П. Плонкет, командант морської бази в Брукліні, предсказує в недалекому майбутньому війну між Злученими Державами а їх торговельними конкурентами.

Обговорюючи запропоновану 725-мільонову програму будови воєнних кораблів, адмірал Плонкет сказав: "Ми є ближче війни сьогодні, ніж були колибудь передтим у нашій історії. Розвиток торгівлі і промислу неминучо веде до війни. Якщо я читаю історію правильно, ця країна є ближче війни, ніж колибудь

передтим, бо її нинішнє торговельне становище ставить нас у конкуренцію з іншими великими торговельними державами".

Пізніше кореспондент газети "Геральд-Трибюн" запитав Плонкета, чи він мав на думці війну з Великою Британією. На це адмірал негайно відповів:

"Так, я маю на думці Велику Британію або яку іншу державу, що її інтереси є діткнені. Велика Британія може на початку не-прогнужувати війни, але вона скаже зробити це котрийсь меншій державі і стане за нею".

СЕН. БОРА НАЗИВАЄ ВОЄННІ БАЛАЧКИ ЧИСТИМ БОЖЕВІЛЛЯМ.

ВАШИНГТОН, 23. січня. — Недавня "воєнна балачка" американських морських офіцерів, разом з їх домаганнями більшої воєнної флотії, заставили сенатора Бору, голову сенатського комітету для закордонних справ, вилати вчора заяву, що така діяльність є "чистим божевіллям".

Бора заявив, що пропозиція розбудови воєнної флотії розвинувалася тепер у програму найбільшої флотії в світі. В додатку до цього робиться заяву, що ця флотія не є для охорони нашої торгівлі, але для війни, негайної й неминучої війни.

Адмірал Гюз, сказав Бора, явився перед морським комітетом конгресу й домагався мільярда доларів на морське зброєння, і треба знати, що це лише на початок. Далше, він

недвозначно вказав своїм зізнанням, що сподіється клопоту.

Вчора адмірал Плонкет заявив у публічній промові, що війна є не лише неминуча, але що вона є дуже близько. Коли запитано його, з ким має вестися війна, він сказав, що з Великою Британією.

"Ці заяви", продовжав Бора, "зроблені морськими офіцерами, є повідомленням для цілого світа, а особливо Великої Британії, бути готовими до війни. Так їх толкують по цілм світі".

Далше Бора сказав, що без огляду на те, чи ці люди вспіють привести до війни, чи ні, вони вспіють привести до перетяження населення новими мільярдами доларів, яке й так вже платять за великі податки.

ВЕЛИКЕ БЕЗРОБІТТЯ Й ТОРГОВЕЛЬНИЙ ЗАСТІЙ В ПАЛЕСТИНИ.

ЛОНДОН, 27. січня. — Газета "Дейлі Експрес", яка відноситься ворожо до британського протекторату над Палестиною, помістила сьогодні статтю, в якій пише про цілковиту поразку сіонізму.

Вона наводить цифри зі звіту палестинської адміністрації за три місяці, що скінчилися 30. вересня 1927 р., а також інші дані, які вказують, що в Палестині є загальний торговельний і фінансовий застій, велике безробіття, зменшення податків і внутрішня колотня.

Між іншими речами газета наводить як найчорніший факт ситуації, цілковите застановлення фінансової допомоги з сіоністичних жерел поза Палестиною. Головний потік допомоги зі Злучених Держав висох цілком і наслідком того сіоністичні організації були примушені з кінцем листопада застановити тижневу допомогу, яку давали безробітним.

Якщо не наспіє негайно допомога, каже "Дейлі Експрес", велика частина палестинських Жидів опиниться перед голодом.

СУДЯТЬ 48 ТУРЕЦЬКИХ КОМУНІСТІВ.

Депеші з Константинополя повідомляють, що в Стамбулі розпочався процес проти групи комуністів, арештованих 20. листопада минулого року, яких обвинувачується в "незаконних зборах та в спробах поводити теперішній режим при допомозі агітації серед робітників і селян".

Було арештовано всіх 150 комуністів, але процес виточено лише проти 48 інтелігентів,

що мали стояти на чолі руху. Прокуратор рзпочав процес промовою, в якій старався доказати, що турецька республіка не автократія і тому комуністам нема потреби вести тайну організаційну роботу.

Коли допитувано одного з провідників, д-ра Чедіка Гусіна Бєз, він пояснив комуністичні принципи й доказав, що новий режим не поправив долі робітників і тому комуністи му-

МЕКСИКАНСЬКУ ПРОПОЗИЦІЮ ПРИНЯТО.

ГАВАНА, Куба, 27. січня. — Одна з мексиканських пропозицій відносно реорганізації правлячої ради Пан-Американського Союзу у Вашингтоні, яку атаковано минулого тижня як революційну й агресивну, зїстає сьогодні однодушно одобрена комітетом пан-американської конференції.

Пропозиція комітету рекомендує, щоб уряди мали право призначувати всякого гоможианна на представника правлячої ради, замість обмежувати представництво до дипломатів у Вашингтоні, як це було дотепер.

Якщо ця пропозиція увійде в життя, вона означатиме спробу вирвання Пан-Американського Союзу під контроль Злучених Держав.

ЗАКЛИКАЄ УТВОРИТИ ЛІГУ ПРОТИ АМЕРИКИ.

МОНТЕВІДЕО, Уругвай, 23. січня. — Атакуючи промову президента Куїлдижа на пан-американській конференції як пусту формальність, др Терра, президент палати посів, заявив, що "ніяке братерство між державами неможливе так довго, поки Злучені Держави будуть воювати проти беззастихного народу".

Др. Терра сказав, що нікарагувська ситуація повинна бути піднесена на пан-американській конференції, і закликав делегатів з країн латинської Америки покинути конференцію, якщо це питання не буде поставлене на порядок денний.

Він закликав до негайного сформування Ліги країн латинської Америки для оборони перед Злученими Державами.

У ВІДНІ СУДЯТЬ КОМУНІСТА КОПЛЕНІГА.

ВІДЕНЬ. — Соціал-демократична влада у Відні судить Югана Копленіга, секретаря австрійської Комуністичної Партії. Копленіг був арештований після виголошення промови по убитих підчас ліпневогго повстання. Влада обвинувачує його за зраду держави й підбурювання робітників до повалення уряду.

Ліпневу революцію, повстання німецьких робітників, здавала соціал-демократична поліція. Десятки робітників арештовано й вони сиділи у в'язниці до судової розправи.

Лави присяжних суддів, зложені з робітників, увільнили велике число тих, що були обвинувачені за участь у ліпневім повстанню.

ФРАНЦІЯ Й С.Р.С.Р. МОЖУТЬ ПІДПИСАТИ УГОДУ.

ПАРИЖ, 25. січня. — Після прийняття президентом Думергом радянського амбасадора Довгалевського, в Парижі ходять погослови про заключення незначного пакту між Радянським Союзом а Францією.

Уважають, що переговори в справі мирового договору будуть незалежні від всякої дискусії над воєнними договорами. Нова дипломатична місія Радянського Союзу при кількох нагодах заявила, що С.Р.С.Р. бажає заключити мирові пакти з іншими державами.

ПРОТЕСТ ПРОТИ ПРИЇЗДУ КОСГРЕЙВА.

НЮ ЙОРК, 21. січня. — У день приїзду Вільяма Т. Косгрейва, президента Ірландської Вільної Держави, до Ню Йорку кількох ірландських республіканців влаштували демонстрацію. Вони прийшли з великими плакатами до Беттері парку, однак поліція викинула їх звідтам передтим, заки висів Косгрейв з корабля, щоб уникнути можливих розрухів.

На плакатах були такі написи: "Хто дусить Ірландію догами й податками? — Косгрейв"; "Хто замордував 77 ірландських патріотів? — Косгрейв"; "Хто ненавидить республіку? — Косгрейв"; "Хто є дійсним головою Ірландської Вільної Держави Косгрейва? — Король Юрій П'ятий".

Поліція наїхала на несучіх плакати і зажадала їх пропусків. Вони сказали, що не мають пропусків, але є членами партії Де Валери й бажують висловити свій протест.

Після того поліція викинула їх з парку.

ЗАСУДЖЕНО ЛАТВІЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

РИГА, Латвія, 24. січня. — За приналежність до комуністичної організації засуджено тут п'ять осіб, ш п'ять років тяжких робіт. Ці п'ять осіб засуджено на в'язницю від 2 до 4 років. Усіх засуджених обвинувачувано в спробі повалити теперішній уряд і встановити робітничу диктатуру.

Тайні комуністичні організації в цій місті мають великий вплив.

РАДЯНСЬКИЙ АМБАСАДОР ПРИБУВ ДО ПАРИЖА.

ПАРИЖ, 18. січня. — Довгалевський, новий амбасадор Радянського Союзу до Франції, прибув вчора до Парижа в супроводі своєї жінки й дочки. Довгалевський, що зїстав назначений на місце Раковського, був перше радянським амбасадором до Японії.

БАГАТО ЗГОЛОШЕНЬ НА ПОСАДУ КАТА.

ПАРИЖ, 14. січня. — Французький кат М. Дайблер провист міністерство справедливості, щоб збільшити йому платні з огляду на подорожнія кошти удержання. На його просьбу міністерство відповіло, що збільшило його з посади й рівночасно розписало конкурс на посаду ката.

На цю посаду внесено аж 1,700 подань. І так подалося на неї 7 цивільних інженерів, 14 адвокатів, 13 борців на кулаки, глухий і німий приурочувач волосся, 25 учителів, 29 філозофів і один критик.

ІМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ.

ОТТАВА, 27. січня. — Іміграція до Канади за перших дев'ять місяців біжучого фінансового року, що скінчився 31. грудня 1927, виносала 128,928 осіб. Є це збільшення на 14,893 осіб або 13 проц. в порівнянні з тими самими місяцями минулого року.

ПОШЕСТЬ ХОЛЕРИ В ІНДІ.

КАЛЬКУТА, Індія, 25. січня. — Офіційно оповіщено, що в останніх трох днях у Гидерабаді померло на холеру більше як 300 осіб. Всіх смертних випадків від пошести у провінції було більше як 3,000.

У ФАШІСТСЬКИЙ ПАРТІЇ НАЗРІВАЄ КРИЗА.

ЛОНДОН, 27. січня. — Робітничий "Дейлі Геральд" у депеші з "італійського кордону" каже, що італійському фашизму загрожує криза, в деїм подібна до опозиції Троцького в Радянським Союзі, що закінчилася висланням 30 провідників теперішній метод радянського уряду.

Депеша каже, що кільком визначним фашистським провідникам, включаючи Роберта Фаріначі, бывшего секретаря фашистської партії, й Едмонда Россоні, голову фашистських трейд-юнів, загрожено суворими дисциплінарними мірами і прогнанням на Ліпарійські острови за спробу утворити фракцію в партії; особливо серед війська й трейд-юнів, та за домагання демократизації партії.

ФАБРИКАНТИ ГРОЗЯТЬ ЛЬОКАВТОМ.

ЛОНДОН. — Власники текстильних фабрик, загрозили льокавтом при скінченню своїх контрактів з робітничими юніями, відмовилися вести переговори над відновленням контрактів. Тепер індустрия працює без ніяких угод між робітниками а фабрикантами.

Серед робітників текстильної індустрії панує велике безробіття. Зі всіх 1,150,000 текстильних робітників Англії одна четверта або пята частина не працює від 1920 року.

В МЕКСИКУ АРЕШТОВАНО БАГАТО КАТОЛІКІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 26. січня. — В минулих трох днях арештовано від 250 до 300 католицьких попів, монахів і учнів за провадження чотирох католицьких шкіл у Мексику. Роблячи це оповіщення, поліція каже, що захопила бунтівну літературу й релігійні відзнаки.

ЗБІР ПШЕНИЦІ В КАНАДІ МИНУЛОГО РОКУ.

ОТТАВА, 26. січня. — Домініляне статистичне бюро сповіщає, що в 1927 році в Канаді зібрано 440,024,700 бушлів пшениці з 22,460,000 акрів.

Загальна вартість всього канадського збору, себто пшениці й іншого роду збіжжя, в 1927 році виносить 1 мільярд 134 мільйонів доларів. Уся зріва площа в минулих двох роках виносить 56 мільйонів акрів.

ТЕЛЕФОНІЧНА КОМУНІКАЦІЯ З ЛОНДОНОМ.

У вівторок минулого тижня встановлено пряму телефонічну комунікацію між Лондоном а Вінніпегом, то є на просторі 5,000 миль. Розмова по телефоні велася між Додлеем у Лондоні а Валтоном у Вінніпегу і трвала около 15 минут. Була це лише пробна розмова і забрала 15 минут часу, заки голос Додлея дійшов до Вінніпегу.

БЕЗРОБІТТЯ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 24. січня. — Опублікована статистика вказує, що на 1. січня в Німеччині було 1,446,000 безробітних.

ЛЕНІНСЬКИЙ МІТІНГ У СТОЛИЦІ С.Р.С.Р.

МОСКВА, 23. січня. — Тисячі робітників вшанували пам'ять великого провідника робітничої класи, Леніна, в четвертій роковини його смерті, переходячи довгими рядами попри мавзолей на Червоній Площі.

Вечером відбулося ленінське віче в будинку опери. Відкриваючи віче в год. 6.40, Калінін сказав:

"Точно в цій хвилині чотири роки тому назад наш улюблений провідник відійшов від нас в історію. Я прошу вас встати для вшанування його безсмертної пам'яті".

Всі встали з місць. Орхестра, якої не було видно, грала похоронний марш.

Ленінські віча відбулися в різних містах і селах С.Р.С.Р. Московські газети видали спеціальні числа. "Правда" надрукувала неопублікований документ Леніна про війну, написаний ще в 1915 році.

МІТІНГ В ЧЕСТЬ ПАМ'ЯТИ ЛЕНІНА В ВІННІПЕГУ.

В неділю, 23. січня ц. р., у Стренд театрі в Вінніпегу відбувся святковий концерт-мітінг для вшанування пам'яті великого провідника й учителя революційного пролетаріату, Н. Леніна, та вбитих німецькою буржуазією й соціал-демократією провідників німецького пролетаріату, К. Лібкнехта й Розі Люксембург. Мітінг був скликаний старанням Комуністичної Партії Канади.

На святковій збірці промовляли тт.: М. Бюей, представник Ц.В.К. партії з Торонта; І. Вивюрський і Марія Коберник. Головою був т. В. Н. Колісник. Концертну частину програми виконала друга група мандолинової оркестри відділу ТУРФДім.

НИКАРАГВА ОСУДЖУЄ ЗАЧІПНУ ВІЙНУ.

ЖЕНЕВА, 25. січня. — Никарагва, так само як і Куба, офіційно повідомила сьогодні Лігу Націй, що вона ціллим серцем симпатизує з резолюцією, прийнятою одногослосно на останнім зборі Ліги, яка осуджує всі зачіпні війни й зобов'язує держави полагоджувати мирним способом всі спори, якого-б вони не були характеру.

СТРАЙКИ В ІТАЛІЇ ВИБУХАЮТЬ ЧАСТО.

РИМ. — Фашистські часоси помістили тривожні статті про те, що фашистські закони про працю порушують як робітники, так і працюодаві. Згадані закони між іншим забороняють страйки. В дійсності, однак, страйки в Італії бувають майже кожного дня. З другої сторони підприємці й працюодаві не завжди повинюються рішенням роз'ємчих судів.

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ВКУ.

3 січня 1928 року почне виходити щомісячний ілюстрований журнал для дітей віком 6-9 років, під назвою "Жовтень". Журнал цей видаватиме Наркомос та Ц.Б. комуністичного дитячого руху. Журнал вмішатиме оповідання, вірші, малюнки, різні куточки дитячої розваги, а також даватиме додатком різні гри. Журнал виходитиме в Харкові.

ПОМЕР ВОРОГ ЕСПАНСЬКОГО КОРОЛЯ.

ПАРИЖ, 28. січня. — Бляско Ібанец, славний еспанський письменник, помер сьогодні у своїй віллі в Монтоні, на французькій Рів'єрі.

Ібанец був великим ворогом еспанського короля Альфонса XIII та його уряду. Він боровся за повалення монархії в Еспанії і встановлення республіканської форми правління. Переслідуваний еспанським урядом, він вїхав до Франції, де жив постійно через останніх кілька років.

Найславнішими творами Ібанеца були: "Чотири ізди Апокаліпсиса", "Кров і пісок", "Маре Нострум" і "Спокусителька". Зі всіх них зроблено фільми. Ібанец помер на 60-ім році життя.

ДМ. КУРСЬКИЙ АМБАСАДОРОМ ДО ІТАЛІЇ.

МОСКВА, 18. січня. — Офіційно оповіщено сьогодні, що Дмитро Курський, народий комісар справедливості, зїстав назначений радянським амбасадором до Італії на місце Льва Каменева.

У ФРАНЦІЇ ЗАБОРОНЕНО УКР. ГАЗЕТУ.

ПАРИЖ. — Французьке міністерство внутрішніх справ заборонило циркуляцію й продажу у Франції часоси "Український Революціонер", що є органом Західно-Української Національно-Революційної Організації. Згаданий часоси видається в Берліні кругами, що є близькі до Петрушевича, й веде протипольську агітацію.

УТІКШИХ ЛЕТУНІВ АРЕШТОВАНО В ПОЛЬЩІ.

ПРАГА, 16. січня. — Капраль Марек і жовнір Міка, розгнвані за прогнання їх з лєтничої школи, дістали в свої руки урядовий літак і полетіли ним до радянського кордону.

Вони перемогли сторожу й замкнули її до маленької кімнатки та вїгли до літака. їм удалося знестися в гору без ніякої перешкоди, однак військові круги побоюються за їх безпеку тому, що вони не взяли з собою компасу й знаряддя до мірення висоти. Газоли було в літаку тільки наперед 300 кілометрів.

ПРАГА, 17. січня. — Чеські військові летуни, які втїкли з урядовим літаком, арештовано в місті Люблині, в Польщі. Через брак газоліни вони мусли осісти там на землі й польська влада негайно їх арештувала.

СВЯТКУВАННЯ ПО МІСТАХ ТА СЕЛАХ УКРАЇНИ.

По всій Україні урочисто святкували десятиріччя У.С.Р.Р.

Міста й села було прикрашено прапорами, гаслами, гірляндами. Будинки було ілюміновано.

У робітничих клубах відбулися природні збори, де учасники історичних днів виступали з доповідями та спогадами.

Усюди відбулися урочисті пленуми Миськрад з участю представників громадських, професійних та партійних організацій, червоноармійських частин і наукових робітників.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!